

Šetření pocitu bezpečí občanů města Kadaň 2016

projekt Asistenti prevence kriminality Kadaň

CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0001673

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obsah

Úvod	3
Pocit bezpečí.....	4
Vyhodnocení dotazníku.....	4
Příčiny obav v místě bydliště	5
Míra kriminality	6
Asistenti prevence kriminality	7
Opatření pro zlepšení bezpečnosti obyvatel	9
Závěr	13

Úvod

Šetření pocitu bezpečí města Kadaň je jednou z priorit Plánu prevence kriminality města Kadaň pro období 2016 – 2018.¹ Předkládaná zpráva je jedním z výstupů projektu Asistenti prevence kriminality Kadaň, podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost a jedná se o komparativní šetření v rámci evaluace efektivnosti projektu. Cílem tohoto projektu je s pomocí asistentů prevence kriminality zařazených pod městskou policií pomáhat ve vybraných lokalitách k objasněnosti trestných činů, přečinů, přestupků, později ke snížení jejich počtu a ke zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Kadaně. Zpráva tak obsahuje závěry z dotazníkového šetření, které bylo realizováno za účelem provedení komparativního šetření pocitu bezpečí na začátku a na konci projektu, v roce 2020. Cílem dotazníkového šetření bylo analyzovat postoje občanů ke kriminalitě a jednání proti pořádku, jejich vnímanou míru, vývoj a tendence a určit míru strachu z kriminality a míru pocitu bezpečí dle jednotlivých kategorií zločinů a přestupků a identifikovat lokality na území města, které jsou vnímané jako nebezpečné a jsou vhodné pro činnost asistentů prevence kriminality.

Sběr dat probíhal formou osobního rozhovoru tazatele s respondentem prostřednictvím dotazníku². Tento strukturovaný rozhovor trval od 15 do 30 minut. Dotazníkové šetření bylo realizováno v termínu od 1.5 do 30.6. roku 2016. Cílovou populací byli občané města Kadaň starší 15ti let.

Na tomto místě bychom rádi poděkovali všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření.

¹ Plán prevence kriminality města Kadaň na léta 2016 – 2018, 3.2 Priority v oblasti prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů

² Příloha č.1

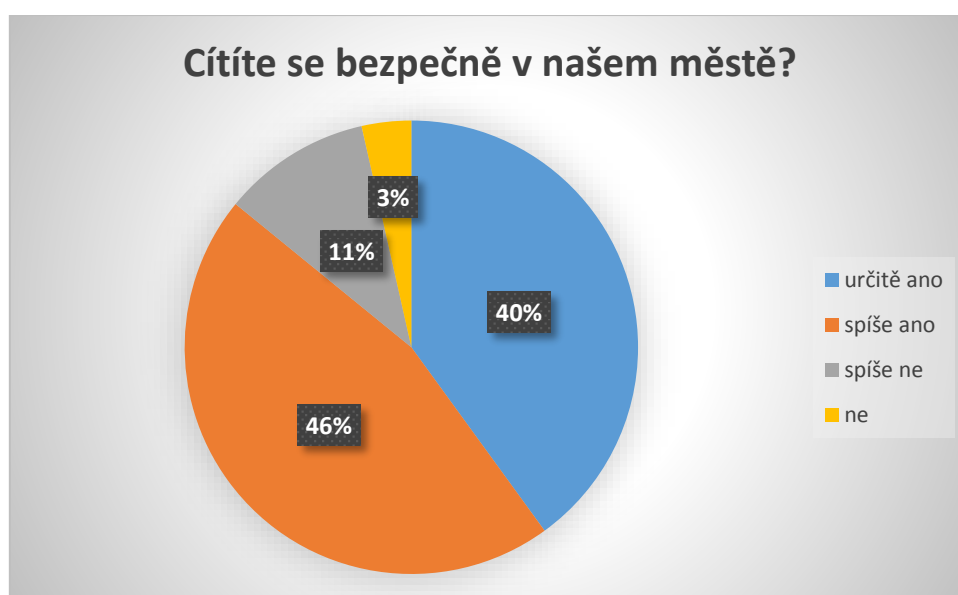
Pocit bezpečí

Počátky zkoumání pocitu bezpečí spadají do 60. let 20. století v souvislosti s nárůstem kriminality, která se tak stala problémem celé řady měst nejen v USA. V 80. letech se zájem o zkoumání pocitu bezpečí výrazně rozšířil pod vlivem environmentální kriminologie v souvislosti s rozvojem strachu ze zločinu. Od 80. let tak prošel výzkum pocitu bezpečí určitým vývojem od diverzifikace pojetí a vymezení samotného pojmu přes rozvoj používaných metod sběru dat až k samotné metodice výzkumu. Lze proto nalézt celou škálu odlišných přístupů ke zkoumání pocitu bezpečí.

Na pocit bezpečí působí celá řada faktorů, které lze rozdělit do čtyř zjednodušených skupin: individuální charakteristiky, sociální prostředí, fyzické prostředí a vnější faktory jako jsou média, legislativa apod. Pocit bezpečí je ovlivněn komplexním působením faktorů, přičemž jejich důležitost a váha se u každého jedince může lišit.

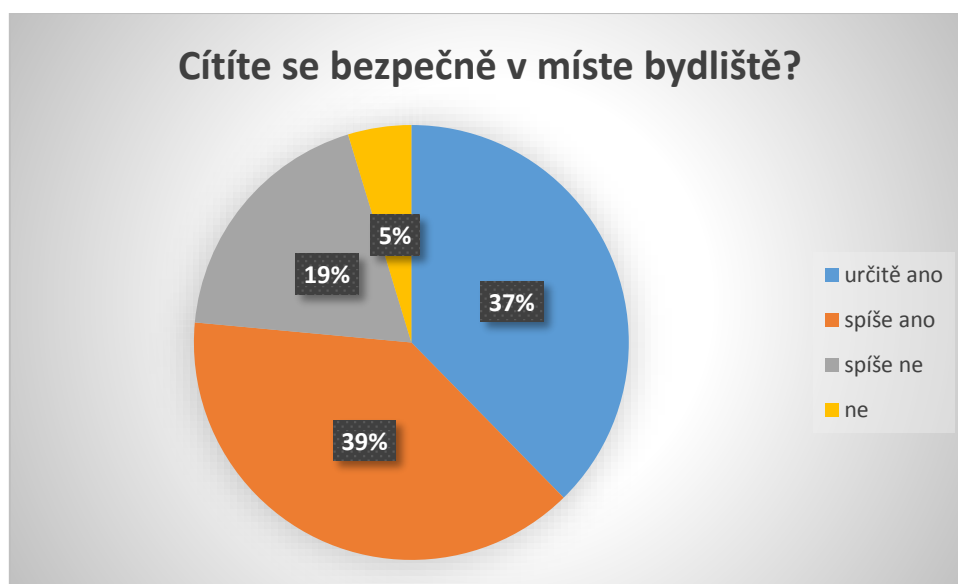
Vyhodnocení dotazníku

V úvodní části dotazníku byla věnována pozornost tomu, jakým způsobem nahlízejí respondenti v obecné rovině na pocit bezpečí v rámci celého města Kadaň a v rámci místa bydliště a jeho bezprostředního okolí. Respondentům tak byla položena jednoduchá otázka, zda se cítí bezpečně ve městě celkově a zda se cítí bezpečně v místě jejich bydliště.

V případě obecného pocitu bezpečí ve městě Kadaň odpovědělo 40% procent respondentů **určitě ano** a 46% respondentů **spíše ano** z celkového počtu 85 respondentů. Celkem 3 z 85 dotázaných respondentů odpovědělo, že se ve městě Kadaň necítí bezpečně. V případě obecného pocitu bezpečí v místě bydliště a jeho bezprostředního okolí, odpovědělo celkem 32 respondentů ano a 39 respondentů ne. Celkem 20 respondentů se potom v místě vlastního bydliště necítí bezpečně.

V našem městě celkově		
určitě ano	34	40
spíše ano	39	45,88235
spíše ne	9	10,58824
ne	3	3,529412
V místě bydliště		
určitě ano	32	37,64706
spíše ano	33	38,82353
spíše ne	16	18,82353
ne	4	4,705882

Příčiny obav v místě bydliště

Nejčastěji uváděnou příčinou obav respondentů v místě jejich bydliště jsou uváděny **obavy z některých osob a lidí žijících v oblasti nebo v části města**, ve které se nachází jejich bydliště či v jeho bezprostředním okolí. V případě, že respondenti zmínili obavy z takových osob, tak velmi často uváděli i **obavy z jiných etnických menšin**. Druhým nejčastěji uváděným důvodem sníženého pocitu bezpečí v okolí svého bydliště byl **častý výskyt problémových osob** – lidí bez domova, opilců, uživatelů drog aj.

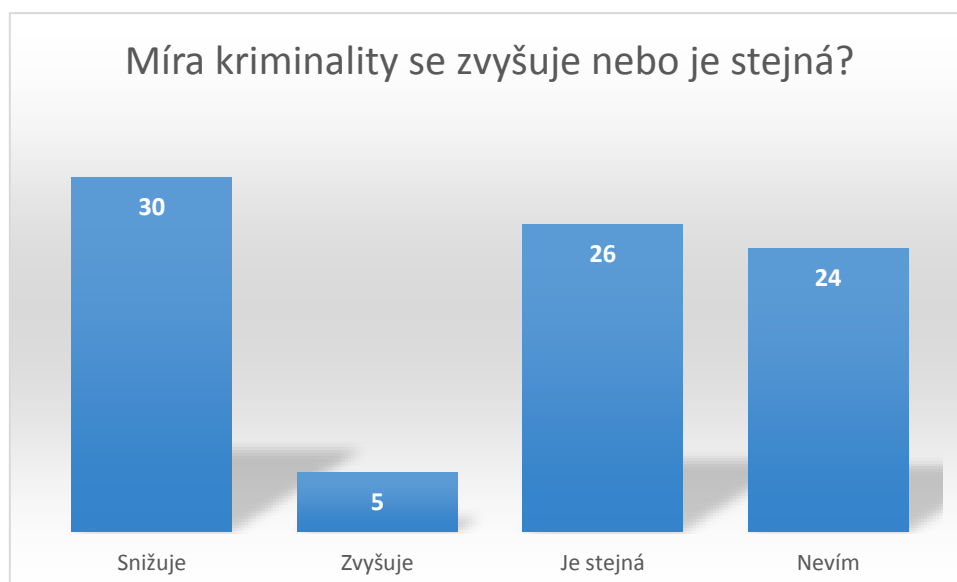
V této souvislosti je dalším důvodem obav nevhodné a vulgární chování mladistvých. Velmi často uváděným důvodem sníženého pocitu bezpečí jsou v souvislosti s obavami s výskytem těchto osob obavy o majetek. V několika případech měli respondenti potřebu v případě obav z jiných etnických skupin specifikovat tuto skupinu jako etnickou skupinu Romů. Nejméně uváděným důvodem sníženého pocitu bezpečí je špatné pouliční osvětlení.

Míra kriminality

Z aktuálních statistických údajů jednoznačně vyplývá, že míra trestných činů v Kadani setrvale klesá. Vzdávající tendence jsou zaznamenány v oblasti přestupků, zejména u přestupků proti veřejnému pořádku a přestupků majetkové povahy.

Nárůst přestupků je připisován existenci sociálně vyloučených lokalit a se socioekonomickými faktory obecně, kdy ve městě (ať už v sociálně vyloučených lokalitách nebo mimo ně) žije početná vrstva deprivovaného obyvatelstva bez zaměstnání, vzdělání a perspektivy, která vykazuje známky patologického chování, jako je chorobné hráčství, alkoholismus, narkomanie a s tím spjaté projevy za hranicí zákona.³

V případě dotazu, zda mají respondenti pocit, že se míra kriminality v Kadani snižuje, zvyšuje nebo je stejná, nejčastěji uváděli, že se míra kriminality **snižuje** nebo **je stejná**.

³ Plán prevence kriminality města Kadaň na léta 2016 – 2018, 2.1.4 Komentář ke statistickým údajům

Pouze pět respondentů uvedlo, že mají pocit, že se míra kriminality zvyšuje. Poměrně velký počet respondentů vzhledem k celkovému počtu dotázaných uvedl, že neví, zda se míra kriminality snižuje nebo zvyšuje. Z pěti respondentů, kteří uvedli, že se míra kriminality zvyšuje, uvedl pouze jeden z nich, že se stal obětí trestného činu.

Z celkového počtu respondentů jich 14 uvedlo, že se stali obětí trestného činu. Z těchto čtrnácti respondentů jich 11 uvedlo, že se stali obětí trestného činu nebo přestupku pouze jednou, tři respondenti uvedli, že se stali obětí vícekrát. V případě, že respondent uvedl, že se stal obětí trestného činu nebo přestupku bylo doplňujícím dotazem zjišťováno o jaký trestný čin či přestupek se jednalo.

Nejčastěji uvedeným trestným činem či přetupkem bylo **Vykradení bytu, chaty, chalupy** a **Krádež jízdního kola**. Druhou nejčastěji uvedenou variantou **Vykradení sklepa, kůlny, garáže** a **Podvod**. V jednom případě bylo uvedeno **Ublížení na zdraví**.

Asistenti prevence kriminality

Další část dotazníku byla zaměřena na Asistenty prevence kriminality, kteří již v Kadani působí od roku 2012 pod vedením Městské policie Kadaň. Bylo zjišťováno povědomí respondentů o existenci Asistentů prevence kriminality, a jak vnímají jejich přínos pro lepší pocit bezpečí a celkovou bezpečnost ve městě. Respondenti tak odpovídaly na dotazy, zda ví o existenci Asistentů prevence kriminality, zda jsou pro posílení bezpečnosti ve městě prospěšní a měli na škále určit, jak vnímají jejich užitečnost.

Z celkového počtu dotázaných respondentů odpověděli pouze **3**, že neví o Asistentech prevence kriminality. Pouze **4** respondenti uvedli, že se nedomnívají, že by Asistenti prevence kriminality v problémových lokalitách nebo při významných akcích posilovali bezpečnost ve městě.

Jak je vnímána užitečnost Asistentů prevence kriminality, bylo zjišťováno pomocí škály od 1 do 7, kdy 1 znamenalo jako „*velmi užitečné*“ a 7 „*velmi neužitečné*“. Větší část respondentů – celkem **64 %** - bodovalo na této škále Asistenty prevence kriminality jako velmi užitečné a užitečné.

Užitečné	
21,25	1
43,35	2
3,4	3
3,4	4
0,85	5
0	6
0	7
Neužitečné	

Pouze jeden respondent dotazníkového šetření hodnotil užitečnost Asistentů prevence kriminality na této škále bodem 5 a své hodnocení doplnil tím, že Asistenti prevence kriminality nemají dostatečné pravomoci a respekt.

Jako velmi neužitečné nehodnotil Asistenty prevence kriminality nikdo z dotázaných.

Nebezpečné lokality

V další části dotazníkového šetření mohli respondenti určit dle vlastní volby některou lokalitu nebo část města, která je vhodná pro pravidelnou pochůzkovou činnost Městské policie a Asistentů prevence kriminality.

Respondenti nejčastěji uváděli **Sídliště B**, ulici **Chomutovská**, **Kaufland** a okolí, **Městský park** a **skatepark** a dále obecně **okrajové části města**.

Mezi méně uváděná místa potom patří ulice **Žitná** při pořádaných akcích v Lidovém domě, dále **Smetanovy sady**, **autobusové nádraží**, **náměstí a okolí**, ale i **Stezka Maxipsa Fíka** nebo **centrum**.

Někteří respondenti uváděli, že zvýšená pochůzková činnost jak Městské policie Kadaň nebo Asistentů prevence kriminality je potřebná ve všech částech města.

Z uvedených míst byla vytvořena mapa hesel dle četnosti jejich uvedení.

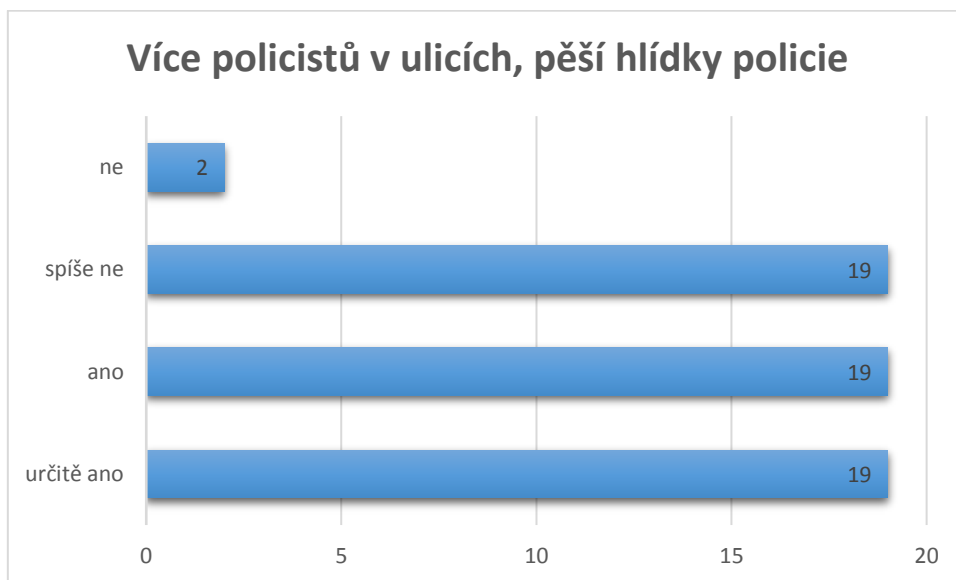
Nejčastěji zmiňované Sídliště B a ulice Chomutovská tvoří lokalitu v běžné zástavbě města s běžnou občanskou vybaveností, ale potýkající se dlouhodobě s jevy sociální exkluze. Takové jevy lze sledovat i v dalších místech a často jsou spojené s bydlením nízkopříjmových skupin v bytech, kde je vyšší nájemné než nájemné v místě obvyklé. Lokalita je zasíťována sociálními službami, jedná se hlavně o nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, o sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi včetně kroužků, předškolního klubu a rodičovského centra (sociálně vyloučenými matkami ale takřka nevyužívaného), kroužků domu dětí a mládeže, sportovních klubů, služeb K-centra nebo zapojení místních obyvatel do zaměstnanostních a vzdělávacích projektů. V lokalitě v současné době žije přibližně 2000 obyvatel.

Opatření pro zlepšení bezpečnosti obyvatel

V poslední části dotazníku měli respondenti vytipovat vhodná opatření pro zlepšení bezpečnosti obyvatel. Respondenti mohli z vybraných bezpečnostních opatření vybrat ta, která jsou více či méně vhodná.

Více policistů v ulicích, pěší hlídky policie

Ze šetření nevyplývá zcela jednoznačně, že by takové opatření respondenti vnímali jako potřebné nebo vhodné. Z výsledků můžeme usuzovat, že navýšení policistů v ulicích a pěších hlídek je vnímáno více jak třetinou respondentů spíše jako nevhodný nástroj k posílení bezpečnosti.

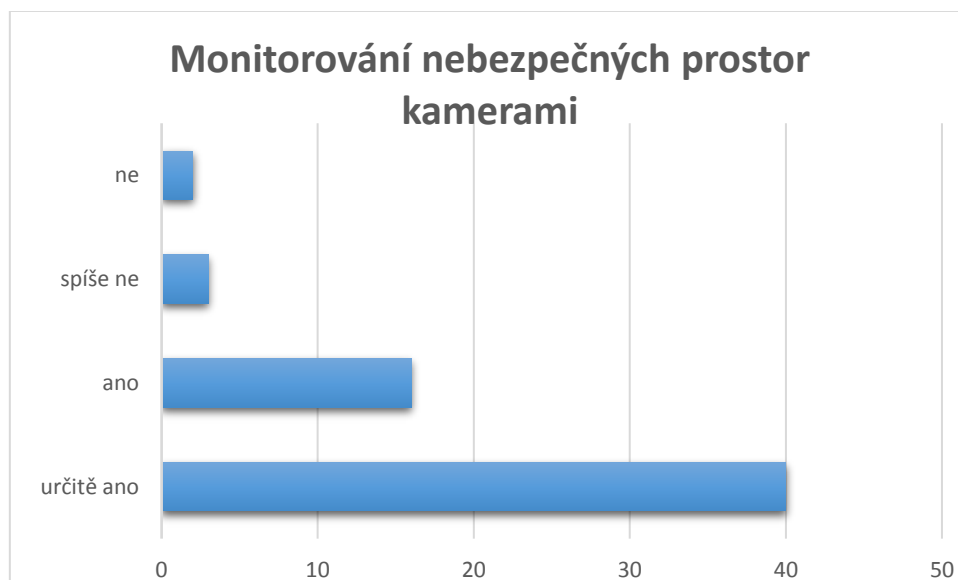
Důraz na okrajové části města a na nebezpečná místa

Již z předchozího šetření nebezpečných míst vyplývá, že je více takových lokalit, kde se respondenti necítí bezpečně. Převážná většina z nich by uvítala větší důraz na okrajové části města a nebezpečná místa.

Monitorování nebezpečných prostor kamerami

Přes 40 respondentů považuje za velmi účinné monitorování nebezpečných prostor kamerovým systémem.

Větší podpora zařízení pro trávení volného času dětí a mládeže

Větší podporu pro zařízení, kde tráví svůj volný čas děti a mládež by uvítalo přes polovinu oslovených respondentů. Celkem 13 respondentů nepovažuje takovou podporu za důležitou.

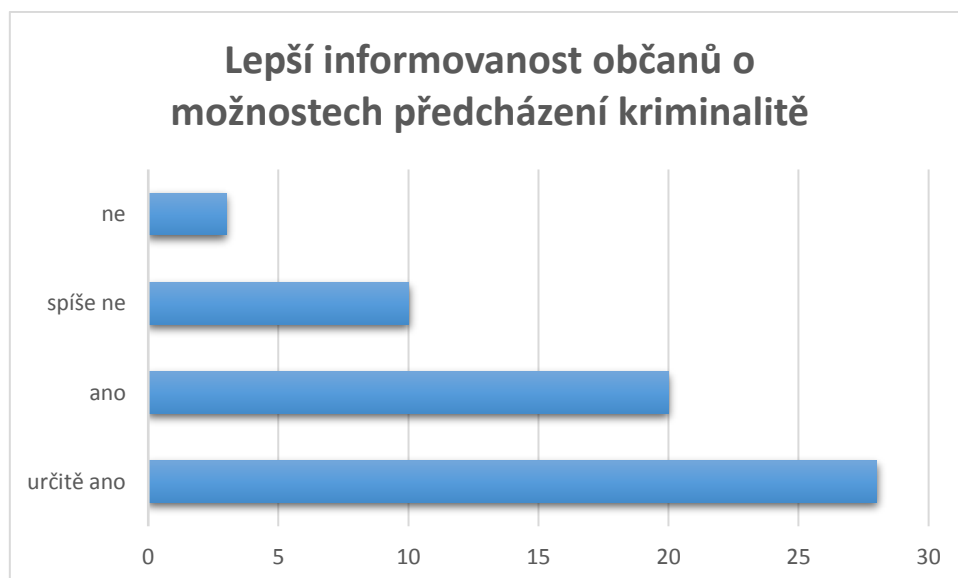
Zlepšení veřejného osvětlení

Zlepšení veřejného osvětlení není většinou respondentů vnímáno jako potřebné.

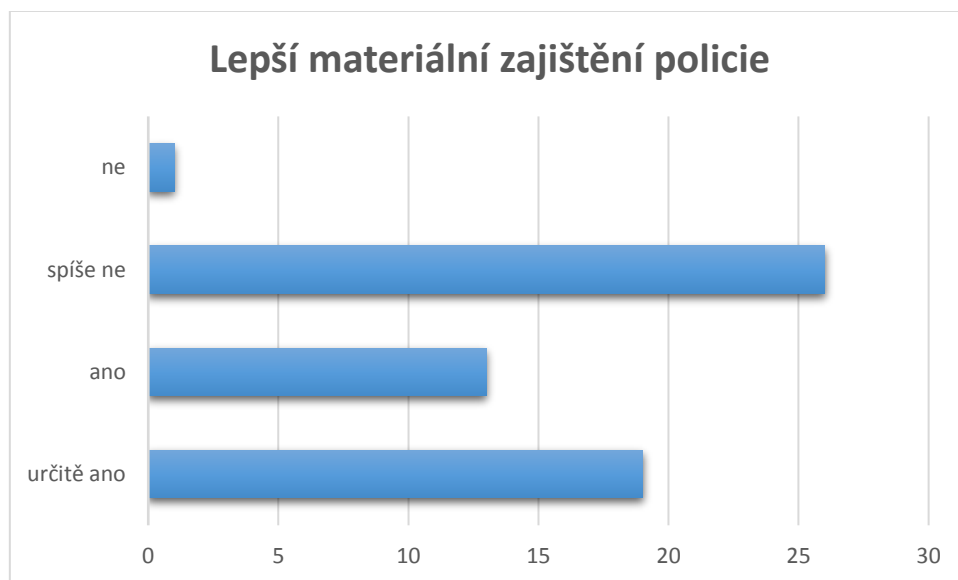
Lepší informovanost občanů o možnostech předcházení kriminalitě

Většina oslovených respondentů by uvítala více informací o možnostech předcházení kriminalitě.

Lepší materiální zajištění policie

Nejvíce oslovených respondentů si spíše nemyslí, že by měla mít Městská policie v Kadani lepší materiální zabezpečení.

Závěr

Většina oslovených respondentů v rámci vstupního šetření pocitu bezpečí se ve městě Kadaň cítí bezpečně a stejně tak i v bezprostředním okolí svého vlastního bydliště. Celkem 4 respondenti se necítí bezpečně celkově ve městě ani v místě svého vlastního bydliště. Dle oslovených respondentů existují v Kadani určitá místa, která nepovažují za bezpečná. Obecné povědomí o Asistentech prevence kriminality je velmi dobré a tato služba je převážnou většinou zúčastněných respondentů vnímána jako velmi užitečná.

Většině respondentů chybí možnost lepšího informování o předcházení kriminalitě a protiprávnímu jednání. Namísto lepšího materiálního vybavení Městské policie by uvítali zlepšení možností pro trávení volného času a dětí.